

Karmen Joller
Sotsiaalminister

16.06.2026

Arupärimine abistatud enesetapu ja õigusselguse kohta

Austatud sotsiaalminister

Anname käesolevaga üle arupärimise seoses abistatud enesetapu ning Eesti õigusruumi edasiste arengutega.

Aasta tagasi esitasime ministrile arupärimise, milles juhtisime tähelepanu vajadusele alustada sisulist arutelu abistatud enesetapu regulatsiooni üle Eestis. Teema kerkis teravalt esile pärast Riigikohtu lahendit Tammerti kaasuses, kus pakuti vastavat teenust. Riigikohus leidis, et inimesele vabaturma võimaldava seadme ja vahendite kättesaadavaks tegemine ei ole käsitav tervishoiuteenuse osutamisenä ning süüdistatav mõisteti õigeks.

Sisuliselt on täna Eestis võimalik jätta inimese ukse taha gaasiballoon või muu enesetapuks vajalik vahend. Samal ajal puudub raskelt haigele ja kannatavale inimesele võimalus teha elu lõpu kohta teadlik, kontrollitud ja väärikas otsus tervishoiuspetsialistide osalusel selgete õiguslike reeglite alusel. See olukord ei ole ei inimlik ega õigusselge. Justiits- ja digiminister Liisa Pakosta on rõhutanud, et Sotsiaalministeerium peaks hoidma sellel teemal avalikku arutelu aktiivselt üleval.

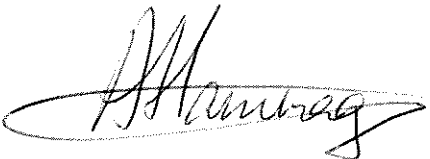
Toona vastas sotsiaalminister arupärimisele, et kokku on kutsutud ekspertidest koosnev ümarlaua formaadis töörühm, kes tegeleb teema eetiliste, meditsiiniliste ja juriidiliste aspektide analüüsimisega ning võimalike lahenduste kaalumiseega. Sellest ajast alates ei ole avalikkus ega Riigikogu saanud sisulist ülevaadet töörühma tegevusest, tehtud järeldustest ega võimalikest ettepanekutest.

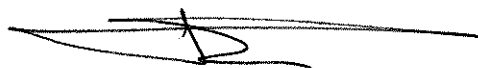
Lähtudes eeltoodust palume Teid vastata Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 139 alusel järgmistele küsimustele:

1. Palun andke ülevaade, milliste järeldusteni on töörühm oma töö käigus jõudnud?
2. Kas töörühm on koostanud vahearuandeid, seisukohti või ettepanekuid ning kas minister on valmis neid Riigikogu ja avalikkusega jagama?
3. Kas ministeerium kaalub abistatud enesetapu seaduslikku reguleerimist Eestis ning millised on selleks peamised poolt- ja vastuargumendid ministeeriumi hinnangul?

4. Kas ja kuidas plaanitakse lahendada olukord, kus enesetapuks vajalike vahendite kättesaadavaks tegemine võib olla lubatud, kuid väärikalt ja meditsiiniliselt kontrollitud tingimustes elu lõpetamise võimalus puudub?
5. Kas ministeeriumil on kavas alutada vastav seadusloomeprotsess käesoleva valitsuse ametiaja jooksul?
6. Milline on ministri hinnang Eesti ühiskonna valmisolekust arutada abistatud enesetapu või eutanaasia seadustamise teemal?

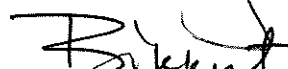
Lugupidamisega

Andre Hanimägi

Täht Nanta

Reili Rand

Ilmar Kuit

Põna Sihvut

Jaak Aab

Tanel Kike